

Omladina - dragulj islamskog društva

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, uvijek je bio pristupačan, u blizini omladine, slušao je njihove probleme, poznao njihova stanja, uvijek se prema njima ophodio blago i lijepo, s ciljem da popravi situaciju ma kako ona teško i zabrinjavajuće izgledala. Zašto ne slijedimo svoga miljenika i Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u ophođenju sa omladinom, zašto se ne upoznamo s problemima omladine, njihovim potrebama, željama i strastima, pa da im olakšamo i pomognemo da stupe u bračnu zajednicu?! Omladina živi u punoj snazi, razbuktalih strasti, želja i potreba, i njih, kao i druge ljude, pogađaju teški momenti, tegobe i nedaće, tuge i žalosti, i tada, u takvim situacijama, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio je uz omladinu, učestvovao je s njima u njihovoj žalosti, iskazivao im saučešće i nije im zabranjivao da plaču u takvim trenucima, osim kada bi progovorili nešto što izaziva srdžbu Gospodara svih svjetova.

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio je najljepšeg ponašanja. Prema svim ljudima ophodio se na najljepši mogući način, a kako i ne bi kada ga je Uzvišeni Allah poslao kao milost svim svjetovima.

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, posebnu je pažnju posvećivao najvažnijoj skupini ljudi - omladini. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, blago se ophodio prema omladini, poznao je njihovu prirodu i razmišljanja, otkrivao njihove mogućnosti i talente, nakon čega bi ih savjetovao i usmjeravao na ono što je za njih bilo najkorisnije, bodrio ih, jačao i podizao njihove ambicije. Sve je to činio direktno, bez ikakvog posrednika.

Ilustrativan primjer takvog Poslanikovog ponašanja prema omladini nalazimo u hadisu u kojem Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na jahalicu iza sebe uspinje Ibn Abbasa, radijallahu anhumu, čime mu iskazuje svoju skromnost, milostivost, bliskost, praktično mu pokazuje kako svaki čovjek, bez obzira na kakvom položaju bio, mora biti udaljen od svake oholosti i umišljenosti, i tom prilikom podučava ga sljedećim riječima, koje bi se mogle komentirati u tomovima: *"Mladiću, podučit ću te riječima koje su od izuzetne važnosti: Pazi Allaha, Allah će te čuvati! Pazi Allaha, pa ćeš Ga uvijek naći u svojoj blizini! Kada moliš, moli Allaha, a kada tražiš pomoć, traži od Allaha. Znaj, kada bi se svi ljudi okupili da ti pomognu u nečemu, ne bi ti pomogli osim onoliko koliko ti je Allah već propisao, a kada bi se okupili da ti nanesu kakvu štetu, ne bi ti naštetili osim onoliko koliko ti je Allah već propisao. Pera su podignuta, a tinta na listovima se osušila!"* (Ahmed, a šejh Albani, rahimehullahu teala, hadis je ocijenio vjerodostojnim)

Iz ovog primjera uočavamo da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio blizak sa svima, volio je blizinu drugih kao što su i oni voljeli da budu u njegovoj blizini.

U ovom hadisu do izražaja dolazi i skromnost koju je Poslanik pokazao prema dječaćiću koji nije imao više od petnaest godina kada je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, preselio na bolji svijet. Sve je to utjecalo i na skromnost Ibn Abbasa, radijallahu anhumu, pa je znao odlaziti na vrata starijih

ashaba i čekati pred njihovim vratima, čak i zaspati na pragu kuće čekajući da mu se otvore vrata kako bi postavio određeno pitanje.

Prije nego što je uputio zlatne riječi Ibn Abbasu, u njegovoj dječućkoj duši probudio je zainteresiranost riječima: "Mladiću, podučit ću te riječima koje su od izuzetne važnosti", kako bi Ibn Abbas, radijallahu anhum, što bolje zapamtio riječi koje će mu biti saopćene.

Na sličan način Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, postupio je i s Muazom b. Džebelom, radijallahu anhu, rekavši mu: *"Muaze, tako mi Allaha, doista te ja volim! Tako mi Allaha, ja te doista volim! Savjetujem ti, Muaze, da nikako ne propustiš priliku da na kraju svakog namaza proučiš: 'Allahu moj, molim Te da me pomogneš da Te se često sjećam, da Ti se mnogo zahvaljujem i da Ti iskreno robujem!'"* (Ebu Davud i drugi, a šejh Albani, rahimehullahu teala, hadis je ocijenio vjerodostojnim)

Poslanik prvo priprema mladićevo srce za ovaj izuzetan savjet, pa mu kaže: "Tako mi Allaha, ja te, Muaze, doista volim!" Možete li zamisliti kakvi su osjećaji preplavili ovoga mladića kada je saznao da ga Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, voli?! Možete li zamisliti njegovu radost i spremnost da prihvati sve što god mu kaže osoba koja ga istinski voli u ime Allaha i koja će mu reći samo ono što je za njegovo dobro jer ga srčano voli!?

Mnoštvo je izuzetnih primjera u kojima je Poslanik praktično pokazao kako se treba odnositi prema omladini i u kojima nam je ukazao na plodonosne metode čija će nam primjena osigurati da odgojimo generacije uspješne omladine. Neke od tih primjera nalazimo u sljedećim hadisima:

Malik b. Huvejr, radijallahu anhu, pripovijeda: "Došli smo Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, a svi smo bili mladići približne dobi. Ostali smo kod njega dvadeset dana. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio je milostiv i brižan, pa je pomislio da smo se zaželjeli svojih porodica. Upitao nas je o tome koga smo ostavili kod kuće od članova svojih porodica. Kada smo ga obavijestili o tome, on reče: *'Vratite se svojim porodicama i ostanite kod njih. Podučite ih i pojasnite im dužnosti koje moraju izvršavati. Kada nastupi vrijeme nekog namaza, neka jedan od vas prouči ezan, a neka vas u namazu kao imam predvodi onaj koji je među vama najstariji.'*" (Buhari i Muslim)

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, odvojio je dvadeset dana za omladinu, ugostio ih u svome domu, sve im obezbijedio, da bi ih podučio njihovoj vjeri, da bi ih odgojio i osposobio da oni odgajaju druge. Upoznao se s njima, njihovim stanjima kod kuće, koga su ostavili od svojih porodica, otklanjajući na taj način svaku moguću prepreku između sebe i svojih učenika. Upoznaje se s njima dobro, pa na njihovim licima primjećuju zabrinutost za porodicama i želju da se vrate svojim kućama i saznaju o svojim ukućanima.

Kada se približilo vrijeme njihovog povratka kućama, Poslanik im upućuje savjet u kojem ih usmjerava na aktivnosti koje trebaju sprovoditi u svojim domovima: savjetuje im da ne smiju biti pasivni, već da znanje koje su stekli kod njega trebaju prenijeti i na svoje ukućane. Dakle, svima upućuje direktan, jasan i konkretan savjet, koji završava oporučujući im da vode računa o najvažnijem ibadetu u islamu - namazu, i da klanjaju onako kako su njega vidjeli da klanja.

I šta im još savjetuje?! Savjetuje im da vode brigu o starijima! Savjetuje im da ne dozvole da, poneseni mladalačkim žarom, sebe stave na mjesto koje im ne dolikuje i zauzmu poziciju koju treba da zauzmu stariji: *"...neka vas u namazu kao imam predvodi onaj koji je među vama najstariji!"*

Iz ovog primjera jasno vidimo kako se Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, mnogo družio sa omladinom, tako da nam nije nimalo čudno što je prepoznao sklonosti i mogućnosti mladih ljudi, njihove sposobnosti i talente, nakon čega im je povjeravao odgovorne zadatke.

Tako mladog Musaba b. Umejra, radijallahu anhu, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, šalje u Medinu kao ambasadora islama i u svome odabiru, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nimalo nije pogriješio. Uzvišeni Allah otvorio je srca Medinlija Musabovim posredstvom. Musab, radijallahu anhu, svojom je rječitošću, blagošću i lijepim ponašanjem pridobio srca stanovnika Medine, islam je ušao u skoro svaku medinsku kuću, čime je Musab, radijallahu anhu, prokrio put do izgradnje prve muslimanske države.

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, otkriva i sposobnosti mladog Zejda b. Sabita, radijallahu anhu, pa mu kaže: *"O Zejde, nauči hebrejski jezik, jer, tako mi Allaha, nisam smiren u pogledu onoga što mi oni pišu!"* Zejd kaže: *"Naučio sam njihov jezik za petnaestak dana, pa bih mu čitao njihova pisma kada bi mu pisali i odgovarao u njegovo ime kada bi on pisao njima."* (Ahmed i drugi. Šejh Albani, rahimehullahu teala, hadis je ocijenio vjerodostojnim)

Omladina je željna zadataka, odgovornosti i dokazivanja! Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, dobro je to uviđao, primjećivao i odazivao se njihovim željama, dajući im odgovornosti shodno njihovim sposobnostima i mogućnostima.

Krenimo dalje do posebnih trenutaka u ophođenju Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, sa omladinom, trenutaka i situacija na koje se mnogi ne osvrću, ne primjećuju ih i ne prepoznaju, a od velike su važnosti!

Pogledajmo kako Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, brine o mladićima koji su tek stupili u bračnu vezu, zna za njihovu potrebu za porodicom, pa ih podstiče da idu svojim kućama i provode vrijeme s porodicom.

Džabir b. Abdullah, radijallahu anhu, pripovijeda: *"Bili smo na jednom od putovanja sa Allahovim Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, pa kada smo se vratili s puta, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Ko želi da požuri svojoj porodici, neka požuri!'"*

U drugoj verziji navodi se da je Džabir, radijallahu anhu, rekao: *"Bili smo sa Allahovim Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, u jednom od pohoda, pa nakon što se taj pohod završio, ja sam požurio kući na svojoj jahalici, koja je bila spora. Iza mene je došao neki konjanik i kopljem podbo moju jahalicu, tako da se ona trgnula i krenula kao jedna od najbržih deva, do tada nikad viđena. Okrenuo sam se i ugledao Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem. Upitao me je: 'Kuda si požurio?', a ja sam odgovorio: 'Nedavno sam se oženio.' Ponovo je upitao: 'Djevojku ili već udavanu ženu?!' Rekao sam: 'Udavanu.' On je rekao: 'Zašto se nisi oženio djevojkom da se igraš s njom i ona s tobom?'"* Džabir dalje pripovijeda: *"Kada smo bili nadomak Medine, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Polahko, ne idite kućama sve dok ne padne mrak, kako bi se vaše supruge sredile za vas.'" (Buhari i Muslim)*

Ovaj hadis je divan primjer o tome kako Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, vodi računa o svemu! Pita Džabira za njegovo stanje, zatim mu iznosi svoje mišljenje o njegovoj ženidbi govoreći da je bilo bolje da se oženio djevojkom jer su to za djevojku potpuno nova iskustva, prva ljubav, koju će zasigurno najviše voljeti i poštovati, i na kraju vodi računa i o ženama koje su ostale u kućama da čekaju svoje muževe, pa im daje vremena da se srede i dočekaju svoje muževe u najljepšem izgledu!

Poslanik je čak dozvoljavao mladićima koji su se tek oženili da idu s bojišta svojim kućama da posjete svoje porodice. Ebu Seid, radijallahu anhu, spominje da je s njima u Bitki na Hendeku bio jedan mladić koji je zatražio od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u toku dana da ode do svoje porodice, pa mu je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, i dozvolio rekavši: *"Ponesi sa sobom svoje oružje, jer se bojim plemena Kurejza za tebe!"* (Muslim)

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, uvijek je bio pristupačan, u blizini omladine, slušao je njihove probleme, poznao njihova stanja, uvijek se prema njima ophodio blago i lijepo, s ciljem da popravi situaciju ma kako ona teško i zabrinjavajuće izgledala.

Na Poslanikovu metodičnost, strpljenje i razumijevanje omladine ukazuje i sljedeći primjer. Naime, jednom prilikom Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, došao je jedan mladić kojeg su strasti bile preplavile u tolikoj mjeri da su skoro dovele u pitanje njegovu čast, pa i njegovu vjeru. Izlaz iz takvog stanja sam nije mogao pronaći i u zadnjem trenutku dolazi Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i traži od njega da mu dozvoli blud, jer više ne može da se strpi: "Allahov Poslaniče, dozvoli mi da učinim blud!" Možemo zamisliti koliko su ovog mladića preplavile strasti kada pred skupinom ljudi traži da mu se dozvoli blud.

Međutim, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, obraća se ovom mladiću s razumijevanjem, ne diže svoj glas, ne kori ga niti se ismijava s njim, već uči dovu za njega!

Ebu Umama, radijallahu anhu, kazuje: "Jedan je mladić došao Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao: 'Allahov Poslaniče, dozvoli mi blud!' Prisutni su prišli mladiću i počeli ga koriti zbog njegovih riječi, a Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: *'Polahko, polahko!'* Nakon toga, rekao je mladiću: *'Priđi!'* Mladić je prišao i sjeo pred Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upita ga: *'Da li bi volio da neko čini blud s tvojom majkom?'* 'Ne, Allah me sačuvao toga!', reče mladić. *'Isto tako i drugi ljudi ne vole da se to čini s njihovim majkama!'*, reče Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem. *'A da li bi volio da neko čini blud s tvojom kćerkom?'*, ponovo ga upita Poslanik, a mladić odgovori na isti način: 'Ne, Allahov Poslaniče, Allah me sačuvao toga!' Na to mu Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: *'Isto tako i drugi ljudi ne vole da se to čini s njihovim kćerkama!'* *'A da li bi volio da neko čini blud s tvojom sestrom?'*, opet ga upita Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, a mladić opet, na isti način, odgovori: 'Ne, Allah me sačuvao toga!' Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, dodade: *'Isto tako i drugi ljudi ne vole da se to čini s njihovim sestrama!'*" Zatim je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, upitao mladića za njegove tetke s očeve i majčine strane i mladić je uvijek isto odgovarao, da bi na kraju Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, stavio svoju ruku na mladića i proučio dovu: *'Allahu moj, oprosti mu njegov grijeh, očisti njegovo srce i sačuvaj njegovo stidno mjesto!'*" Ebu Umama, radijallahu anhu, kaže: "Nakon toga mladić nikada više nije ni pomislio na blud." (Ahmed, a šejh Albani, rahimehullahu teala, hadis je ocijenio vjerodostojnim)

Zašto ne slijedimo svoga miljenika i Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u ophođenju sa omladinom, zašto se ne upoznamo s problemima omladine, njihovim potrebama, željama i strastima, pa da im olakšamo i pomognemo da stupe u bračnu zajednicu?!

Omladina živi u punoj snazi, razbuktalih strasti, želja i potreba, i njih, kao i druge ljude, pogađaju teški momenti, tegobe i nedaće, tuge i žalosti, i tada, u takvim situacijama, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio je uz omladinu, učestvovao je s njima u njihovoj žalosti, iskazivao im saučešće i nije im zabranjivao da plaču u takvim trenucima, osim kada bi progovorili nešto što izaziva srdžbu Gospodara svih svjetova.

U Muslimovom *Sahihu* bilježi se od Džabira b. Abdullaha, radijallahu anhuma, da je rekao: "Moj otac poginuo je u Bitki na Uhudu. Kada je doneseno njegovo tijelo, otkrio sam njegovo lice i počeo plakati. Prisutni su mi počeli zabranjivati da plačem, a Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, to mi nije zabranjivao. Tada je i Fatima, kćerka Amra, počela da plače za ocem, pa je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *'Plakala ti ili ne plakala za njim, meleki ga nisu prestali natkrilivati svojim krilima sve dok ga niste podigli s mjesta pogibije.'*" (Muslim)

Na ovakav način Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, nastojao je da u najtežim situacijama

olakša mladim ljudima!

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, vrlo je dobro znao da pitanje opskrbe opterećava sve ljude, a naročito omladinu, tako da je i ovom pitanju posvetio pažnju upućujući im plodonosne savjete koji su ih smirili u tom pogledu i dali im osjećaj sigurnosti. U savjetima ih je podsticao na ljubav prema Uzvišenom Allahu, da od Njega traže opskrbu i da se nadaju samo Njemu, navodeći im ilustrativne primjere: malu dječicu, bebe u majčinom stomaku, a i novorođenčad, koju Uzvišeni Allah opskrbljuje, zatim ptice, koje ujutro svoja gnijezda napuštaju gladne, noću se vraćaju site. Većina omladine pred sobom ima velike izazove, potrebno im je mnogo čega: žele stupiti u bračnu zajednicu, potreban im je posao, imetak, kuća i dr., usljed čega pojedini klonu, pred sobom vide ogromne zahtjeve, a potporu nemaju ni od koga, pa im ne preostaje ništa drugo osim da se povuku i žive usamljениčkim i asketskim životom. Ovdje do izražaja dolazi uloga odgajatelja, koji treba da ih smiri i usmjeri ka Uzvišenom Allahu, da Njega mole i da samo od Njega traže i budu ubijeđeni da će im se odazvati. Neka je slavljen i hvaljen Uzvišeni Allah!

Izvor: el-asr.com